

СОНУНИ ӢҶМӢУРИИ ТОӢИКИСТОН

Дар бораи намунаҳои саноатӣ

(Сонуни ӢТ аз 03.07.2012 № 856)

Сонуни мазкур муносибатҳои молумулкӣ ва муносибатҳои шахсии ҷайримолумулкии ба онҳо асосамандро, ки бинобар офариниш, ифзи ҷусусӣ ва истифодабарии намунаҳои саноатӣ дар саламрави Ӣҷмӯрии Тоҷикистон ба миён меоянд, танзим мекунад.

БОБИ 1. МУСАРРАРОТИ УМУМӢ

Моддаи 1. Баъзе мафҳумҳои дар Сонуни мазкур истифодашаванда

Созишномаи Париж - Конвенсияи Париж оид ба ифзи объектиҳои моликияти саноатӣ аз 20 марти соли 1883 бо таъйири иловаҳои минбаъда;

схемаи эргономӣ - схемае ки таносуби андозаҳои объекти намунаи саноатиро дар системаи "инсон - машин" инъикос мекунад;

харитаи конфексионӣ - намунаи матоъҳои бофтаи трикотаҷӣ, чарм, маводи ороишӣ ва ҷайра, ки барои тайёр намудани маҷсулот тавсия карда мешаванд (дар сурати пешниҳоди намунаи саноатие, ки ба саноати сабук дахл дорад, тартиб дода мешавад);

қабарномаи расмӣ - наشري расмии даврии Идораи патентӣ оид ба масъалаҳои ифзи объектиҳои моликияти саноатӣ;

шартиҳои патентпазирӣ - шартҳои бо Сонуни мазкур мусаррашудаи додани ифзи ҷусусӣ ба намунаи саноатӣ.

Моддаи 2. Сонунгузори Ӣҷмӯрии Тоҷикистон дар бораи намунаҳои саноатӣ

Сонунгузори Ӣҷмӯрии Тоҷикистон дар бораи намунаҳои саноатӣ ба Конститутсияи (Қарсонун) Ӣҷмӯрии Тоҷикистон асос ёфта, аз Кодекси граждании Ӣҷмӯрии Тоҷикистон, Сонуни мазкур, дигар санадҳои меъёрии ҷусусии Ӣҷмӯрии Тоҷикистон, инчунин санадҳои ҷусусии байналмилалӣ, ки Ӣҷмӯрии Тоҷикистон эътироф намудааст, иборат аст.

Моддаи 3. Масоми давлатӣ оид ба ифзи объектиҳои моликияти саноатӣ

Масоми давлатӣ оид ба ифзи объектиҳои моликияти саноатӣ (минбаъд, Идораи патентӣ) амалигардонии сиёсати ягонаи давлатиро дар соҳаи ифзи ҷусусии объектиҳои моликияти саноатӣ, аз ҷумла намунаҳои саноатӣ, таъмин мекунад, аризаҳои оид ба гирифтани патент барои намунаи саноатӣ сабул мекунад, аз рӯи онҳо санҷиш мегузаронад, басайдгирии давлатӣ ва наشري расмии маълумотро дар бораи намунаҳои саноатӣ ба амал мебарорад, патентҳои барои намунаҳои саноатӣ медиҳад, ҷамъунин вазифаҳои дигари ба зиммааш гузошташударо иҷро мекунад.

Дар назди Идораи патентӣ Шӯрои шикоятӣ амал мекунад, ки он масоми ҷатмии аввалини маҷмурӣ буда, масъалаҳои баисталаби марбут ба ифзи ҷусусии объектиҳои моликияти саноатиро ҷал менамояд. Шӯрои шикоятӣ ваколатҳои худро дар асоси сонунгузори ҷорӣ ва Низомномаи Шӯрои шикоятӣ, ки онро роқбари Идораи патентӣ тасдиқ мекунад, ба амал мебарорад.

Моддаи 4. Намояндагъ

Шахсони воҳеъ, ки ба таври доимъ берун аз саламрави Ёумиурии Тоҷикистон истисомат мекунад ва шахсони iysysии хориҷ ё намояндагони онҳо корро бо Идораи патентъ ба воситаи намояндагони патентии дар Идораи патентъ басайдгирифташуда ва ваколаташон бо ваколатномаи тасдишуда пеш мебаранд.

Ба сифати намояндаи патентъ шаирванди Ёумиурии Тоҷикистон, ки ба тариси доимъ дар саламрави он истисомат мекунад ва дараёи тахассусаш ёвобгӯи талаботи муайян аст, хизмат карда метавонад.

Талаботро нисбати дараёи тахассуси намояндагони патентъ, тартиби аттестатсия ва басайдгирии онҳо дар феиристи давлатии намояндагони патентъ Идораи патентъ мусарраф мекунад.

БОБИ 2.

НАМУНАИ САНОАТЪ ВА ИИФЗИ IYSYSИИ ОН

Моддаи 5. Шартиои патентпазирии намунаи саноатъ

Мувофиси ёамин Сонун ба сифати намунаи саноатъ тари бадеию конструктории маисулот, ки намуди зоирии онро муайян менамояд, иифз карда мешавад. Зимнан дар зери мафуми маисулот ашёиои (предметиои) истеисолоти саноатъ ва косибъ дар назар дошта мешаванд.

Агар намунаи саноатъ нав ва аслъ (оригиналь) бошад, ба он иифзи iysysъ дода мешавад.

Намунаи саноатъ ёамон васт нав исобида мешавад, ки агар маимӯи аломатҳои асосии дар тасвириои маисулот ифодаёфта ва дар номгӯи аломатҳои асосии намунаи саноатъ овардашуда аз маълумоте, ки то санаи аввалияти намунаи саноатъ дар ёаён дастраси умум гардидаанд, маълум набошад.

Ёангоми мусарраф кардани навии намунаи саноатъ ёамаи намунаҳои саноатии дар Ёумиурии Тоҷикистон патентноккардашуда, ёамчунин аризаё ба намунаҳои саноатие, ки барои гирифтани патенти Ёумиурии Тоҷикистон аз ёониби шахсони дигар пешниод карда шудаанд (ёайр аз аризаёи бозхондашуда), ба исоб гирифта мешаванд, ба шарте ки аввалияти онҳо пештар бошад.

Намунаи саноатъ ёамон васт оригиналь исоб карда мешавад, ки агар аломатҳои асосии он ёиёатҳои ёодкоронаи хусусиятҳои завсии (эстетикӣ) маисулотро муайян намоянд.

Аломатёе, ки хусусиятҳои эстетикъ ва (ё) эргономии намуди зоирии маисулот, тари шакли он, нашу нигор ва таносуби рангёро муайян мекунад, ба аломатҳои асосии намунаи саноатъ дохил мешаванд.

Патентпазирии намунаи саноатиро ошкор гардонидани маълумоте, ки дар натиёаи он моёияти намунаи саноатъ дастраси умум гардидааст, коёиш намеёиёад, агар ин амал аз ёониби аризаёиёанда, муаллиф ё шахси дигаре, ки аз онҳо мустасиман ё ба тариси ёайримустасим маълумоти ба намунаи саноатъ дахлдорро ба даст овардааст, иёро шуда бошад ва агар ариза барои намунаи саноатъ на дертар аз шаш моёи баёди санаи ошкор шудани ин маълумот ба Идораи патентъ пешниод шуда бошад. Зимнан вазиёаи исбот кардани ин ёолат бар зиммаи аризаёиёанда гузоста мешавад.

Тариёи зерин намунаёи саноатии патентпазир исоб карда намешаванд:

- тарііое ки таніо аз таъиноти техникий маісул бармеоянд;
- таріи объектіои меъморъ (ъайр аз шакліои хурди меъморъ), иншооти саноатъ, гидротехникъ ва иншооти дигари собит;
- маісулоти чопъ дар навъи худаш;
- таріи объектіои шаклашон ноустувори аз моддаіои моеъ, газмонанд, пошхӯранда ва амсоли оніо сохташуда;
- таріи маісулоте ки хилофи манфиатіои ғамъиятъ, принципіои инсондӯстъ ва ахлос мебошад.

Моддаи 6. Ифзи іусусии намунаи саноатъ

Іусус ба намунаи саноатъ аз іониби давлат ифз карда шуда, бо патент тасдис карда мешавад.

Патент барои намунаи саноатъ (минбаъд - патент) аввалияти намунаи саноатъ, муаллифъ ба он ва іусуси истисноии истифодаи намунаи саноатиро тасдис мекунад.

Таіми ифзи іусусие, ки онро патент медиад, аз рӯи маімуи аломатіои асосии намунаи саноатъ, ки дар тасвиріои он (макет, сурат) ифода ёфтаанд, муайян карда мешавад. Тавсифи намунаи саноатъ таніо ба масади маънидод кардани аломатіо хизмат мекунад.

Патент аз санаи ба Идораи патентъ пешниод шудани ариза барои гирифтани патент дар муддати даі сол амал мекунад. Мӯилати амали патент бо дархости дорандаи патент аз іониби Идораи патентъ ба муддати на зиёда аз пані сол дароз карда мешавад.

Аз рӯи дархости дорандаи патент дар сурати супоридани пардохти іатмии дахлдор ба ӯ барои тамдид кардани мӯилати амали патент мӯилати шашмоіаи иловатъ пас аз аніоми мӯилати амали патент дода мешавад (Сонуни IT аз 03.07.2012 № 856).

БОБИ 3.

СУБЪЕКТИОИ ІУСУС БА НАМУНАИ САНОАТЪ

Моддаи 7. Муаллифи намунаи саноатъ

Шахси воқеие, ки бо меінати эіодии вай намунаи саноатъ офарида шудааст, муаллифи намунаи саноатъ іисобида мешавад.

Агар дар офаридани намунаи саноатъ якчанд шахси воқеъ иштирок карда бошад, пас іамаи оніо муаллифони намунаи саноатъ іисобида мешаванд. Тартиби истифодаи іусусіои ба муаллифон тааллуздоштаро созишномаи байни оніо муайян мекунад.

Шахсоне, ки дар офаридани намунаи саноатъ іиссаи шахсии эіодъ нагузошта, ба муаллиф(он) таніо ёрии техникъ, ташкиль ва моддъ расонидаанд ё ин ки таніо барои ба расмият даровардани іусус ба намунаи саноатъ ва истифодаи он мусоидат намудаанд, муаллифони намунаи саноатъ іисоб намешаванд.

Іусуси муаллифъ іусуси шахсии мусодиранашаванда буда, бе мӯилат ифз карда мешавад.

Моддаи 8. Аризадиіанда

Іусуси пешниоди аризаро оид ба додани патент барои намунаи саноатъ иніо доранд:

- муаллиф(он)-и намунаи саноатъ;
- корфармо, дар іолатіои пешбининамудаи сисми духуми моддаи 9

Сонуни мазкур;

- ворис(он)-и iusysии муаллиф(он) ва ё корфармо.

Моддаи 9. Дорандаи патент

Патент ба шахсе, ки ўро аризадианда дар ариза оид ба додани патент зикр намудааст ва ё ба шахсе, ки iusysi дахлдорро бо тартиби вогузоркунъ ба даст овардааст, дода мешавад.

Iusysi гирифтани патент барои намунаи саноатие, ки онро корманд вобаста ба иёрои вазифаи хизматиаш ё супориши мушаххаси аз корфармо гирифтааш офаридааст, ба корфармо тааллул дорад, агар шартномаи байни онҳо иолати дигареро муайян накарда бошад.

Агар корфармо дар давоми чор мои баъди санаи аз иониби муаллиф дар бораи офаридани намунаи саноатъ хабардор карда шуданаш ба Идораи патентъ ариза надиад, iusysi пешниоди аризаро ба шахси дигар вогузор накунад ва ё муаллифро дар бораи махфъ нигои доштани намунаи саноатъ огои нанамояд, пас iusysi пешниоди ариза ва гирифтани патент ба муаллиф мегузарад. Корфармо дар ин иолат iusys дорад ба дорандаи патент иуброни дар асоси шартнома муайяншударо пардохта, намунаи саноатиро дар истеисолоти худ истифода барад.

Iusysi гирифтани патент барои намунаи саноатие, ки корманд таириба, воситаи моддъ, техникъ ва дигар воситаи корфарморо истифода бурда, лекин на дар алозамандъ бо иёрои вазифаи хизматъ ё супориши муайяни корфармо офаридааст, ба корманд тааллул дорад, агар шартномаи байни онҳо иолати дигареро пешбинъ накарда бошад. Корфармо дар ин иолат iusys дорад ба дорандаи патент иуброни дар асоси шартнома муайяншударо пардохта, намунаи саноатиро дар истеисолоти худ истифода барад.

Моддаи 10. Iusysi муаллифи намунаи саноатие, ки вобаста ба иёрои вазифаи хизматъ офарида шудааст

Корманде, ки дар зисми дукуми моддаи 9 зикр шудааст, дар иолати зерин iusys дорад аз корфармо мутаносибан ба фоидаи бадастовардаи корфармо ва ё фоидае, ки корфармо метавонист аз намунаи саноатъ ба таври лозимъ истифода бурда, ба даст дарорад, подош гирад:

- патент гирифтани корфармо;
- iusysi гирифтани патентро ба шахси дигар вогузор кардани корфармо;
- аз иониби корфармо сабул намудани зарор дар бораи махфъ нигои доштани намунаи саноатъ;
- бо сабаби аз корфармо вобаста нагирифтани патент аз рӯи аризаи аз иониби корфармо пешниодшуда.

Андозаи подош ва шартҳои пардохти он дар асоси шартномаи байни муаллиф ва корфармо муайян карда мешавад.

БОБИ 4.

АРИЗА ДАР БОРАИ ДОДАНИ ПАТЕНТ

Моддаи 11. Пешниоди ариза

Аризаро дар бораи додани патент (минбаъд-ариза) аризадианда ба Идораи патентъ пешниод мекунад.

Ариза ба воситаи намояндаи аризадианда ва ё намояндаи патентие,

ки дар Идораи патентъ ба сайд гирифта шудааст, пешниод шуда метавонад.

Ариза бояд ба як намунаи саноатъ дахл дошта бошад ва метавонад вариантҳои ин намунаро дар бар гирад (талаботи ягонагии намунаи саноатъ).

Ариза бояд иҷтимоии зеринро дар бар гирад:

- арзнома (ба забони давлатъ) дар бораи додани патент бо нишон додани номи намунаи саноатъ, муаллиф(он)и намунаи саноатъ ва шахс(он)е, ки ба номи ӯ (он) патент дархост карда мешавад, инчунин иҷтимоии истисомат ва ё маълумоти иҷтимоии он;

- маълумоти тасвирӣ ки дар бораи намуди зоири маълумот тасаввуроти пурраи мукамал медианд;

- тавсифи намунаи саноатъ ки номгӯи аломатҳои асосии онро дар бар мегирад;

- нармаи намуди умумии маълумот, схемаи эргономӣ, харитаи конфексионӣ, агар онҳо барои ошкор намудани маълумоти намунаи саноатъ зарур бошанд.

Ба ариза иҷтимоии тасдиқунандаи пардохти бои барои пешниоди ариза ва иҷтимоии тасдиқунандаи асосӣ барои насупурдани бои ё кам кардани андозаи он илова карда мешавад. Иҷтимоии мақруро яқин бо ариза ва ё дар муддати се моҳ баъд аз санаи пешниоди ариза ба Идораи патентъ супоридан мумкин аст.

Талаботро ба иҷтимоии ариза Идораи патентъ мусарраф менамояд.

Моддаи 12. Санаи пешниоди ариза

Санаи пешниоди ариза аз рӯи санаи ба Идораи патентъ ворид шудани маълумоти иҷтимоии, ки дар зербандҳои якум, дуюм ва сеюми сисми чоруми моддаи 11 иҷтимоии Сонун номбар шудаанд, мусарраф карда мешавад.

Сарор дар бораи мусарраф намудани санаи пешниоди ариза баъди ба Идораи патентъ ворид шудани иҷтимоии, ки пардохта шудани бои барои пешниоди ариза таъиншударо тасдиқ мекунад, ба аризадианда фиристода мешавад.

Дар иҷтимоии вайрон намудани талаботи моддаи 11 ин Сонун ариза пешниоднашуда иҷтимоии карда мешавад.

Моддаи 13. Бо ташаббуси аризадианда иҷтимоии намудани иҷтимоии ариза

Аризадианда дар давоми се моҳ баъди санаи пешниоди ариза иҷтимоии дорад, ки ба таъин додани маълумоти намунаи саноати арзшуда ба маълумоти он иҷтимоии тасдиқ дохил намояд.

Иҷтимоии ва тасдиқотро дар сурати пардохтани бои дахлдор баъди гузаштани маълумоти саноатъ, лекин на дертар аз баровардани сарор аз рӯи маълумоти санҷиши маълумотъ, низ дохил кардан мумкин аст.

Моддаи 14. Бозхондани ариза

Аризадианда иҷтимоии дорад, ки аризаро то санаи ба сайдгирии намунаи саноатъ дар фиристи намунаи саноатъ бозхонад.

Моддаи 15. Маълумоти будани коргузоръ аз рӯи ариза

Идораи патентъ дар доираи коргузоръ аз рӯи ариза то нашр шудани

маълумот дар бораи патент барои намунаи саноатъ, ба истиснои ҷолатиёе, ки дар ин бора хоиш ва ё иёзати аризадианда бошад, ба ёе кадом шахс иёзати дастрас намудани аризаро намедиад. Гар як амале, аз ҷумла хабари шахс, ки дар натиҷаи он шахсони сеюм метавонанд дар бораи ариза маълумот гиранд, дастрас намудани ариза ба исоб меравад.

БОБИ 5.

АВВАЛИЯТИ НАМУНАИ САНОАТЪ

Моддаи 16. Шартҳои мусарраф намудани аввалият

Аввалияти намунаи саноатъ аз рӯи санаи пешниёди ариза, ки мувофиси моддаи 12 Сонуни мазкур муайян мегардад, мусарраф карда мешавад.

Аввалият аз рӯи санаи воридшавии маводиёи иловагъ низ мусарраф шуданаш мумкин аст, агар ин маводиёро аризадианда то гузаштани муқлати сеюма аз санаи гирифтани огоиномаи Идораи патентъ дар бораи имконнопазирии баъътиборгирии маводиёи иловагъ, бинобар моияти намунаи саноати арзшударо таъйирдианда дониста шуданашон, ба сифати ариза мустасил пешниод карда бошад.

Аввалият аз рӯи санаи ба Идораи патентъ пешниод шудани аризаи саблии худи ёамин аризадианда, ки дар он намунаи саноати пешниодшаванда маънидод шудааст, мусарраф карда шуданаш мумкин аст, агар аризае, ки аз рӯи он ин гуна аввалият дархост мешавад, на дертар аз шаш мои баъди санаи пешниёди аризаи саблъ ворид шуда бошад. Дар ин ёл аризаи саблъ бозхондашуда исобида мешавад.

Аввалият дар асоси якчанд аризаи саблъ, ки барои ёр кадоми онё шартҳои дар сисми сеюми ёамин модда овардашуда риоя мегарданд, метавонад мусарраф шавад.

Мусарраф намудани аввалият аз рӯи санаи пешниёди аризае, ки аз рӯи он аллакай мувофиси сисмиёи сеюм ва чоруми ин модда аввалияти пештар дархост шудааст, мумкин нест.

Аввалияти намунаи саноатъ аз рӯи аризаи ёудокардашуда аз рӯи санаи ба Идораи патентъ ворид шудани аризаи нахустини ошкоркунандаи намунаи саноати ёамон як аризадианда мусарраф карда мешавад, агар аризаи ёудокардашуда то аз рӯи аризаи нахустин сабул шудани зарор дар бораи надодани патент, ки имконияти шикоят аз болои он аз даст рафтааст, ворид шуда бошад ва дар ёлати гирифтани зарор оид ба додани патент аз рӯи аризаи зикршуда, агар аризаи ёудокардашуда то санаи дар феиристи давлатъ ба сайд гирифта шудани намунаи саноатъ ворид шуда бошад.

Агар дар рафти санёиш мусарраф карда шавад, ки намунаёи саноати ёамонанд санаи аввалияти якхела доранд, пас патент аз рӯи аризае, ки ба Идораи патентъ пештар фиристода шудани он исбот карда шудааст, дода мешавад. Ёангоми мувофис омадани ин санаё (агар созишномаи байни аризадиандагон ёлати дигареро дар назар надошта бошад), патент аз рӯи аризае дода мешавад, ки он расами басайдгирии пештар додашудаи Идораи патентиро дорад.

Моддаи 17. Аввалияти созишномавъ

Аввалият аз рӯи санаи дар давлати иштирокчи Созишномаи Париж пешниод шудани аризаи якум барои намунаи саноатъ мусарраф шуданаш мумкин аст (аввалияти созишномавъ), агар ариза оид ба ёамин намунаи

саноатъ ба Идораи патентъ дар давоми шаш мої аз санаи зикршуда ворид шуда бошад. Агар бо сабабиҳои аз аризадианда новобаста ариза бо дархости аввалияти созишномавъ дар мўилати зикршуда пешниод нашуда бошад, ин мўилат бо дархости аризадианда ба муддати на зиёда аз ду мої дароз карда шуданаш мумкин аст.

Аризадиандае, ки хоїши истифода намудани *iysysi* аввалияти конвенсиониро дорад, бояд ин хоїшашро іангоми пешниоди ариза ва ё дар давоми ду мої баъди санаи ба Идораи патентъ ворид шудани ариза изіор намояд ва нускаи аризаи якумро илова кунад ва ё онро на дертар аз се мої баъди санаи ба Идораи патентъ пешниод кардани ариза ба Идораи патентъ фиристонад.

Аввалияти намунаи саноатъ аз рўи санаи дар намоишгої расмъ ва ё расман шинохташудаи байналмилалъ гузошта шудани намунаи саноатъ мусаррар карда шуданаш мумкин аст, агар аризае, ки аввалият аз рўи он дархост карда мешавад, ба Идораи патентъ дар давоми шаш мої баъди санаи дар намоишгої іойгиронидани намунаи саноатъ ворид шуда бошад.

БОБИ 6.

САНЇШИ АРИЗА ВА ГИРИФТАНИ ПАТЕНТ

Моддаи 18. Санїиши расмии ариза

Идораи патентъ баъди гузаштани се мої аз санаи пешниоди ариза аз рўи он санїиши расмъ мегузаронад. Мувофиси дархости хаттии аризадианда санїиши расмъ то гузаштани мўилати зикршуда ољоз шуда метавонад. Дар ин іюлат аризадианда аз лаїзаи пешниод кардани дархост аз *iysysi* бе пардохти бої бо ташаббуси худ ислої ва саїеї кардани *iuyiatioi* ариза, ки моддаи 13 іамин Сонун пешбинъ намудааст, маїрум мешавад.

Дар рафти гузаронидани санїиши расмии ариза мувофиси моддаи 11 Сонуни мазкур мавїуд будани *iuyiatioi* заруръ ва риояи талаботи нисбати онїо мусарраршуда тафтиш карда шуда, масъала дар бораи он ки тарїи бадеїю конструктории арзшуда ба намунаїои саноатии ба онїо мувофиси моддаи 5 іамин Сонун іифзи *iysusyъ* додашаванда дахл дорад ё не, баррасъ мешавад.

Агар аризадианда мувофиси моддаи 13 іамин Сонун аз рўи ариза маводи иловагъ пешниод намояд, дар рафти санїиш моїянти намунаи саноатии арзшударо талїир надодани онїо тафтиш карда мешавад.

Маводи иловагъ моїянти намунаи саноатии арзшударо талїир медианд, агар онїо аломатїои ба номгўи аломатїои асосъ воридкардашавандаю дар маводїои ибтидоии арзнома мавїуд набударо дар бар гиранд. Маводи иловагъ дар сисми талїирдиандаи моїянти намунаи саноатии арзшуда іангоми баррасии ариза ба эътибор гирифта намешаванд ва метавонанд аз іониби аризадианда ба сифати аризаи мустасил ба расмият дароварда шаванд.

Агар ариза бо риояи іамаи талаботи мусарраршуда пешниод шуда бошад, аризадианда дар бораи натиїаи мусбии санїиши расмъ хабардор карда мешавад.

Аз рўи аризае, ки бо вайрон намудани талабот ба *iuyiatioi* он тартиб дода шудааст, ба аризадианда дархост фиристода мешавад, ки дар муддати се мої баъди гирифтани дархост *iuyiatioi* ислоїшуда ё набударо пешниод кунад. Агар аризадианда дар мўилати зикргардида маводи дархостшуда ва ё дархостро дар бораи дароз кардани мўилати мусарраршуда пешниод накунад, ариза бозхондашуда іисоб мегардад.

Аз рӯи аризаи бо вайрон намудани талаботи ягонагии намунаи саноатӣ пешниҳодшуда ба аризадианда пешниҳод карда мешавад, ки дар давоми се мои баъди санаи гирифтани огоиномаи дахлдор хабар диҳад, ки кадоме аз тақлифӣ бояд баррасӣ шаванд ва дар илолати зарурӣ ба иҷтимоӣ ариза тасеи дарорад. Барои намунаи саноатии дигари, ба маводи аризаи нахустин дохилшуда, аризадианда iysysi ба расмият даровардани аризаи иудо кардашударо дорад.

Агар аризадианда дар давоми се мои баъди гирифтани огоинома оид ба вайрон шудани талаботи ягонагии намунаи саноатӣ дар бораи он ки кадоме аз тарии бадеи конструкторӣ бояд баррасӣ шаванд, хабар надиҳад ва иҷтимоӣ тасеишударо пешниҳод накунад, баррасии тарии бадеи конструктории якуме, ки дар ариза нишон дода шудааст, иҷтимоӣ он, агар ин гуна вариантӣ бошанд, гузаронида мешавад.

Аризадианда иангоми бо сарори санӣиш норозӣ буданаш iysys дорад, ки дар муддати чор мои баъди санаи баровардани сарор ба Шӯрои шикоятӣ эътироз пешниҳод намояд. Эътироз бояд дар давоми шаш мои баррасӣ шавад.

Моддаи 19. Санӣиши моиятии ариза

Санӣиши моиятии ариза мувофиси дархости аризадианда (ё шахси сеюм), ки дар мӯлати на зиёдтар аз дувоздаи мои аз рӯзи ба Идораи патентӣ ворид шудани иамаи маводии дар моддаи 11 Сонунӣ маъкур номбаргардида пешниҳод шудааст, дар сурати пардохта шудани боӣи дахлдор гузаронида мешавад.

Агар дархост дар бораи гузаронидани санӣиши моиятӣ дар муддати дувоздаи мои пешниҳод карда нашавад, ариза бозхондашуда иисоб мегардад.

Дар рафти санӣиши моиятии ариза аввалияти намунаи саноатӣ мусарраф карда шуда, шартии патентпазирии намунаи саноатӣ мувофиси моддаи 5 Сонунӣ маъкур тафтиш карда мешаванд.

Идораи патентӣ иангоми гузаронидани санӣиши моиятии ариза iysys дорад аз аризадианда маводи иловагӣ дархост намояд. Маводии иловагӣ, ки маӣмӯи аломатии асосии намунаи саноатиро таъйир медианд, барои баррасӣ сабул карда намешаванд. Оио метавонанд аз иониби аризадианда иҷтимоӣ аризаи мустасил, ки аввалияташ аз санаи воридшавии маводи иловагӣ мусарраф мегардад, пешниҳод шаванд.

Агар Идораи патентӣ дар натиаи гузаронидани санӣиши моиятии ариза мусарраф намояд, ки намунаи саноатии арзшуда дар иаими аз иониби аризадианда дархостшудаи ифзи iysys ба шартии патентпазирии намунаи саноатӣ, ки моддаи 5 Сонунӣ маъкур муайян намудаанд, мувофисат мекунад, дар бораи додани патент сарор мегарорад.

Агар мусарраф карда шавад, ки намунаи саноатии арзшуда дар иаими дархостшудаи ифзи iysys ба шартии патентпазирӣ мувофисат намекунад, дар бораи рад шудани додани патент сарор бароварда мешавад.

Аризадианда iysys дорад бо маводии дар дархости санӣиш, дар сарори санӣиш ва ё дар иисбот оид ба иустуӣ нишондодашуда шинос гардад. Нусхаи маводии патентии дархостшударо Идораи патентӣ дар давоми ду мои, аз рӯзи гирифтани дархост ба аризадианда, мефиристад.

Иангоми норозӣ будан бо сарор дар бораи ради додани патент аризадианда iysys дорад, ки дар давоми чор мои баъди санаи фиристонидани сарор ба Шӯрои шикоятӣ эътирози дахлдорро пешниҳод намояд. Шӯрои шикоятӣ эътирози бояд дар муддати шаш мои аз рӯзи ворид шудани он дида барояд.

Агар аризадианда бо сарори Шӯрои шикоятъ розъ набошад, метавонад дар муддати шаш моӣ аз рӯзи гирифтани сарор ба суд муроӣиат намояд.

Мӯилатиои пешниодкунии маводиоро аз рӯи дархости саниш ва пешниод кардани эътирозро ба Шӯрои шикоятъ, ки аризадианда гузаронидааст, Идораи патентъ метавонад аз рӯи дархости пешниоднамудаи аризадианда, ки на дертар аз дувоздаи моӣ аз рӯзи гузаштани мӯилати гузаронидашуда фиристода шудааст, дар сурати пардохта шудани боӣ дахлдор барсарор намояд.

Моддаи 20. Нашри маълумот оид ба додани патент

Идораи патентъ дар муддати шаш моӣ баъди сабули сарор дар бораи додани патент дар хабарномаи расмъ оид ба патенти додашуда маълумот нашр мекунад, ки номи муаллиф(он) (дар іолати розъ буданашон) ва доранда(гон)-и патент, ном, санаи аввалият, номгӯи аломатиои асосъ, тасвири намунаи саноатъ ва дигар маълумотеро, ки Идораи патентъ лозим медонад, дарбар мегирад.

Моддаи 21. Басайдгирии намунаи саноатъ ва додани патент

Идораи патентъ дар муддати се моӣ баъди санаи гирифтани іуӣиатио дар бораи пардохти боӣ барои басайдгиръ ва додани патент намунаи саноатиро ба феиристи давлатии намунаіои саноатии Ёуміурии Тоӣкистон дохил мекунад ва патентро ба соӣби патент медиад.

Таркиби маълумоте, ки ба феиристи давлатии намунаіои саноатии Ёуміурии Тоӣкистон дохил карда мешавад ва таркиби маълумоте, ки дар патент нишон дода мешавад, аз іониби Идораи патентъ мусаррар мегардад.

Дар іолати мавїуд будани якчанд шахсе, ки ба номашон патент дархост карда мешавад, ба оніо як патент дода мешавад. Идораи патентъ ба муаллиф (муаллифон)-и намунаи саноатъ шаіодатномаи тасдиқунандаи муаллифии оніоро медиад.

Іангоми мувофиси тартиби мусарраршуда, пешниод нашудани іуӣиате, ки пардохтани боӣро барои басайдгиръ ва додани патент тасдис мекунад, басайдгирии намунаи саноатъ ва додани патент ба амал бароварда намешавад ва аризаи дахлдор бозхондашуда ба іисоб меравад.

БОБИ 7.

ЎСЎСИ ИСТИСНОИИ ИСТИФОДАИ НАМУНАИ САНОАТЪ

Моддаи 22. Ўсусиои дорандаи патент

Ба дорандаи патент ўсуси истисноии мувофиси ихтиёри худ истифода бурдани намунаи саноатии бо патент іифъшаванда, агар ин истифодабаръ ўсусиои дорандагони патентиои дигарро халалдор накунад, аз іумла, ўсуси манъ кардани истифодаи намунаи саноатъ аз іониби дигарон, љайр аз іолатиое, ки ин гуна истифодабаръ тибси Сонуни мазкур вайронкунии ўсуси дорандаи патент маісуб намешавад, тааллус дорад.

Муносибатиои тарафїоро оид ба истифодаи намунаи саноатъ, ки патент барои он ба якчанд шахс тааллус дорад, шартномаи байни оніо муайян мекунад. Іангоми набудани ин гуна шартнома іар як дорандаи патент намунаи саноатии іифъшавандаро бо ихтиёри худ истифода бурда метавонад, вале бе розигии дорандагони дигари патенти мазкур ўсуси ба шахси дигар додани иіозатнома (литсензия) ва ё воғузур кардани патентро надорад.

Агар дорандаи патент намунаи саноати ро ба вайронкунии iysysion дорандаи патенти дигар истифода бурда натавонад, ў ias дорад аз охири ба бастани шартнома ро дар бораи додани иїозатнома (шартномаи литсензионъ) талаб кунад.

Дорандаи патент iysys дорад патенти гирифтаашро ба шахси дилхои roseъ ё iysysъ вогузор кунад.

Шартнома дар бораи вогузоркунии патент бояд дар Идораи патентъ ба сайд гирифта шавад ва бе ин гуна басайдгиръ он беътибор дониста мешавад.

Iysysi истисноии дорандаи патент аз санаи дар хабарномаи расмъ нашр шудани маълумот оид ба додани патент амал мекунад.

Патент барои намунаи саноатъ ва iysysi гирифтани он ба мерос мемонад.

Моддаи 23. Додани iysys ба истифодаи намунаи саноатъ

Гар як шахсе, ки дорандаи патент ба исоб намеравад, ба истифодаи намунаи саноати ро бо патент иїфзшуда тано бо иїозати дорандаи патент дар асоси шартномаи литсензионъ iysys дорад.

Мувофиси шартномаи литсензионъ дорандаи патент (иїозатномадеи) ўидадор мешавад, ки iysysро барои истифодаи намунаи саноати ро иїфзшуда дар iаїми дар шартнома пешбинишуда ба шахси дигар (иїозатномагир), ки ў ўидадори иїро намудани iамаи амалии дар шартнома пешбинишударо ба зиммаи худ мегирад, диїад.

Дар iолати додани иїозатномаи истисноъ iysysi истисноии истифодаи намунаи саноатъ дар iудуди дар шартнома зикршуда ба иїозатномагир мегузарад. Iysysi истифодаи намунаи саноатъ дар сисми ба иїозатномагир доданашаванда дар iониби иїозатномадеи мемонад.

Дар iолати додани иїозатномаи љайриистисноъ иїозатномадеи ба иїозатномагир iysysi истифодаи намунаи саноати ро дода, дар айни замон iамаи iysysioero, ки патент тасдис мекунад, аз iумла iysysi ба шахси сеюм додани иїозатномаiоро, нигои медорад.

Шартномаи литсензионъ бояд iатман дар Идораи патентъ ба сайд гирифта шавад ва бе чунин басайдгиръ он беътибор дониста мешавад.

Дорандаи патент метавонад ба Идораи патентъ дар бораи ба шахси дилхои дода шудани iysys барои истифодаи намунаи саноатъ ариза (иїозатномаи кушода) диїад. Дар ин iолат боi барои нигои доштани эътибори патент аз соли баъди наشري маълумот оид ба мавiудияти чунин ариза 50 фоиз кам карда мешавад.

Iангоми бозхондани иїозатномаи кушода боi барои нигои доштани эътибори патент дар давоми васти амали иїозатномаи кушода пардохта нашуда, минбаъд ин боi ба андозаи пуррааш пардохта мешавад.

Шахсе, ки хоиши гирифтани иїозатномаи кушодаро дорад, бояд бо дорандаи патент оид ба пардохти шартнома бандад.

Моддаи 24. Вайронкунии iysysi истисноъ

Гар як шахси roseъ ва ё iysysie, ки намунаи саноати ро бар хилофи Сонуни мазкур истифода мебарад, вайронкунандаи iysysi истисноии дорандаи патент (вайронкунандаи патент) иїсобида мешавад.

Бе иїозати дорандаи патент сохтан, татбис намудан, овардан, нигои доштан, фурухтан, бо рои дигар ба гардиши хоiагъ даровардан ва ё бо ин масад нигои доштани маiсулоте, ки намунаи саноати ро патентнокшударо дар бар мегирад, вайронкунии iysysi истисноии дорандаи патент

(вайронкунии патент) исобида мешавад.

Агар маснуот іамаи аломатіои асосии намунаи саноатиро, ки дар насшаіо тасвир ёфтаанд ва дар тавсифи намунаи саноатъ оварда шудаанд, дар бар гирад, он гоі ин маснуот іамчун дарбаргирандаи намунаи саноатии іифзшаванда эътироф мегардад.

Дорандаи патент іусуси талабіои зеринро дорад:

- сатъ намудани вайронкунии патент;
- аз іониби шахси ба вайронкунии патент айбдоркардашуда додани подоши зараріои расонидашуда, аз іумла ғоидаи аз даст додашуда ва іуброни зарари маънавъ;
- ситонидани ғоидае, ки аз истиғодаи ҷайризонунии намунаи саноатъ ба даст омадааст;
- ба ғоидаи худ мусодира намудани маісулоте, ки ба гардиши хоіагидоръ дароварда мешавад ва ё бо ин масад нигоі дошта мешаваду вайронкунандаи патент маісуб мегардад, іамчунин мусодираи воситаіои барои вайрон кардани патент пешбинишуда;
- бо масади барсарор намудани обрӯи кориҳои худ дар нашрияіои расмии Идораи патентъ нашр намудани зарори суд.

Талаботро ба вайронкунандаи патент дорандаи литсензияи истисноъ, агар дар шартномаи литсензионъ іолати дигаре пешбинъ нашуда бошад ва ё дорандаи литсензияи ҷайриистисноъ, агар ин дар шартномаи литсензионъ пешбинъ шуда бошад, низ арз карда метавонад.

Моддаи 25. Амаліое ки вайронкунии іусуси истисноъ іисоб намешаванд

Амаліои зерин вайронкунии іусуси истисноии дорандаи патент іисоб намешаванд:

- дар сохтор ва ё іангоми истиғодаи воситаіои наслиёти (рӯйзаминъ, іавоъ ва объ) мамлакатіои дигар татбис намудани василаіое, ки намунаіои саноатии патентнокшударо дар бар мегиранд, ба шарте ки воситаіои наслиёти номбаршуда муvassatan ва ё тасодуфан дар саламрави Ёуміурии Тоіикистон бошанд ва барои эітїеїюти наслиёт истиғода бурда шаванд. Ин гуна амаліо дар он сурат вайронкунии іусуси истисноии дорандаи патент іисоб намешаванд, ки агар воситаіои наслиёт ба шахсони волеъ ва іусусии мамлакатіое, ки ба дорандагони воситаіои наслиёти Ёуміурии Тоіикистон іамин гуна іусусіоро медианд, тааллуs дошта бошанд;
- гузаронидани тадсисоту таїрибаи илмъ аз болои воситаіое, ки намунаіои саноатии патентнокшударо дар бар мегиранд;
- іангоми рӯй додани іодисаіои ғавсулодда (офатіои табиъ, ғалокатїо, садамаіои калон) истиғода намудани воситаіое, ки намунаіои саноатии бо патент іифзшавандаро дар бар мегиранд, бо пардохтани іуброни андозааш мувофис ба дорандаи патент;
- на барои ба даст овардани ғоида истиғода намудани воситаіои намунаіои саноатиро дарбаргиранда;
- татбис намудан, барои ғурӯш пешниод намудан, ғурӯхтан, ворид кардан ва бо іамин масадїо нигоі доштани маісулоте, ки намунаіои саноатии бо патент іифзшударо дар бар мегирад, агар ин маісулот бо роїи сонунъ ба гардиши хоіагъ дароварда шуда бошад.

Моддаи 26. Іусуси истиғодаи пешина

Іар кадом шахси волеъ ва іусусие, ки то санаи аввалияти намунаи

саноатъ, новобаста аз муаллифи он, дар саламрави Ӯмури Тоикистон намунаи саноати ӓммонандро офарида, истифода бурда бошад ва ӓ барои истифодаи он тайӓриои заруръ дида бошад, ӓsysи минбаъд роигон истифода бурдани намунаи саноати ро бе васеъ кардани ӓаӓми ин гуна истифодабаръ нигоӓ медорад.

ӓsysи истифодаи пешин ба шахси дигар танӓо якӓоа бо истеӓсолоте, ки дар он истифодаи намунаи саноати ӓммонанд ӓой дошт ва ӓ тайӓриои заруръ барои он дида шудаанд, дода шуданаш мумкин аст.

БОБИ 8.

САТЪ НАМУДАНИ АМАЛИ ПАТЕНТ

Моддаи 27. Мавриди баӓс сарор гирифтани патент

Мувофиси ӓтирозномаи шахси дилхоӓи патент дар давоми амали худ дар мавридиои зерин метавонад пурра ӓ сисман безӓтибор дониста шавад:

- ошкор кардани номувофисати намунаи саноатъ ба шартӓои патентпазирии мусаррарнамудаи Сонуни маъкур;

- мавӓуд будани аломатӓои асосие ки дар маводиои пешинаи арзнома вуӓуд надоштанд;

- дар патент нодуруст нишон дода шудани муаллиф(он) ва ӓ доранда(гон) - и патент.

ӓтирозномае, ки дар асоси шартӓои дар бандӓои якум ва дуими сисми якуми моддаи маъкур зикршуда зидди додани патент ба Шӓрои шикоятъ дода мешавад, бояд дар давоми шаш моӓи баъди санаи ворид гардидани он баррасъ шавад. Дар ин сурат дорандаи патент бояд бо ӓтирознома шинос карда шавад.

Дар ӓолати норозъ будан бо сарори Шӓрои шикоятъ нисбати ӓтирознома ӓар як тараф метавонад дар муддати шаш моӓ аз санаи сабул карда шудани сарор ба суд муроӓиат намояд.

Моддаи 28. Пеш аз мӓлат сатъ намудани амали патент

Амали патент дар ӓолатӓои зерин пеш аз мӓлат сатъ карда мешавад:

- ӓангоми пурра безӓтибор донистани патент мувофиси моддаи 27 Сонуни маъкур;

- дар асоси аризаи ба Идораи патентъ додаи дорандаи патент;

- ӓангоми дар муддати мусарраршуда напардохтани боӓи барои нигаӓдории ӓтибори патент.

Идораи патентъ дар хабарномаи расмъ дар бораи пеш аз мӓлат сатъ гардидани амали патент маълумот нашр менамояд.

Моддаи 29. Барсарор кардани амали патент. ӓsysи истифодаи баъдъ

Амали патент, ки дар асоси сархати сеюми сисми якуми моддаи 28 Сонуни маъкур сатъ гардидаст, аз рӓи дархости дорандаи патент, дар давоми ӓажаӓи моӓ аз рӓзи ба охир расидани мӓлати пардохти боӓи, барои нигаӓдории ӓтибори патент дар сурати мавӓуд будани сабабӓои узрнок ва пешниӓоди ӓуӓиат дар бораи пардохта шудани боӓи барсароркунии амали патент, барсарор карда шуданаш мумкин аст (Сонуни ӓТ аз 03.07.2012 № 856).

Идораи патентъ дар хабарномаи расмъ маълумотро оид ба барсарор карда шудани амали патент нашр мекунад.

Шахсе, ки дар давраи байни санаи сатъ гардидан ва санаи барсарор

карда шудани амали патент дар саламрави Ҷумҳурии Тоҷикистон ба истифодаи намунаи саноатии ифшошаванда сар кардааст ва ё барои он тайёрии зарурӣ дидааст, iysysi минбаъд ройгон истифода намудани онро, бе васеъкунии асоси истифодабарӣ, нигоҳ медорад (iysysi истифодаи баъдӣ).

Iysysi истифодаи баъдӣ ба шахси дигар танҳо яқоя бо истеҳсолоте, ки дар он истифодаи намунаи саноатӣ бо дошт ва ё барои он тайёрии зарурӣ дида шуда буд, дода шуданаш мумкин аст.

БОБИ 9.

ИМОЯИ IYSYSIOI ДОРАНДАГОНИ ПАТЕНТ ВА МУАЛЛИФОН

Моддаи 30. Ба тариси судъ баррасъ намудани баисо

Ба тариси судъ баисоии зерин баррасъ мешаванд:

- оид ба муаллифии намунаи саноатӣ;
- оид ба мусарраф намудани дорандаи патент;
- оид ба вайрон карда шудани iysysi истисноъ ба намунаи саноатӣ;
- оид ба бастан ва иҷрои шартномаҳои вогузори iysys ва шартномаҳои литсензионъ дар бораи истифодаи намунаи саноатӣ;
- оид ба iysysi истифодаи пешин ва баъдӣ;
- оид ба андоза, мӯлат ва тартиби пардохти подоше, ки бояд ба муаллифи намунаи саноатӣ тибси Сонун мазкур дода шавад;
- оид ба андоза, мӯлат ва тартиби пардохти ҷубронӣ, ки Сонун мазкур мусарраф кардааст;
- баисоии дигаре ки ба ифшои iysysioi бо патент тасдиқшаванда вобастаанд.

Моддаи 31. Масъулият барои вайронкунии Сонун мазкур

Барои вайрон кардани Сонун мазкур мувофисии сонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон, вайронкунандаи он ба ҷавобгарии iysysъ-гражданъ, маъмуръ ё ҷиноъ кашида мешавад.

БОБИ 10.

MUSARRAFOTI ХОТИМАВЪ

Моддаи 32. Боӣю ва пардохтҳои корбаръ

Барои иҷрои амалиҳои асосияти iysysъ доштаи марбут ба патент боӣю ва пардохтҳои корбаръ ситонида мешаванд. Номгӯи амалие, ки барои иҷрошон боӣю ё пардохтҳои корбаръ пешбинъ шудаанд, андоза, тартиб ва мӯлатҳои пардохти онҳо, инчунин асосҳои барои озод намудан аз пардохт, кам кардани андозаи пардохт ва ё бозгардонидани пардохт бо тартибе, ки сонунгузоръ муайян намудааст, мусарраф карда мешаванд.

Моддаи 33. Iysysi шахсони воҳеъ ва iysysии хориҷӣ

Шахсони воҳеъ ва iysysии хориҷӣ аз асоси iysysioe, ки дар асоси Сонун пешбинъ шудаанд, дар асоси шартномаҳои байналмилалӣ, ки Ҷумҳурии Тоҷикистон эътироф кардааст ё дар асоси принсипи муомилаи мутасобил баробари шахсони воҳеъ ва iysysии Ҷумҳурии Тоҷикистон истифода мебаранд.

Моддаи 34. Тартиби мавриди амал сарор додани Сонуни мазкур

Сонуни мазкур пас аз интишори расмъ мавриди амал сарор дода шавад.

Президенти
Ўмури Тоҷикистон

Э. Раїмонов

аз 28 феввали соли 2004 № 16
ш. Душанбе